

YÖK
Başkanı
Yekta Sarac

ÜNİVERSİTELERDE NOTLAMA DEĞİŞİYOR

**YÖK Başkanı
Yekta Sarac,**
pandemi sü-
cinde üniversite-
lerin ölçme-
değerlendirme
sistemi için
önerilerini Hür-
riyet'e açıkladı.

SADECE SINAVLA ÖLÇMEYİN

○ Buna göre güz dönemi vizelerinin not ağırlığı düşürülecek, ödev ve projelerin ağırlığı arttırılacak. Sarac "Üniversitele-
re önerimiz, ölçme ve değerlen-
dirmenin süreçlere yayılması.
Online bir sınavın belirleyici
tek faktör olmaması. Ödev-
lerle, projelerle sürece yayı-
labılır" diyor. » 14. sayfa

Nuran ÇAKMAKÇI

ÜNİVERSİTELERDE SINAVIN NOTU DÜŞÜYOR ÖDEV NOTU ARTIYOR

► Pandemi nedeniyle geçtiğimiz dönem üniversitelerde sınavların çoğu online yapıldı. Bazı öğrencilerin kopya olarak nitelenebilecek yardım aldığı saptansa da bir şey yapılmadı. Bunun üzerine YÖK daha sağlıklı ölçme değerlendirme için harekete geçti. Göz dönemindeki vizelerde not ağırlığının düşürülmesi, ödev ve projelere daha fazla önem verilmesi istendi.

► İstanbul'da yüz yüze görüştüğüm YÖK Başkanı Yekta Sarac, üniversitelerdeki hibrit eğitime ilgili ilk kez konuştu. Ölçme değerlendirme sisteminde ne gibi değişiklikler yapılacağını anlatan Başkan Sarac, YÖK-Gelecek Projesi hakkında da yeni detaylar verdi. YÖK Başkanı Yekta Sarac'ın bana anlattıkları şöyle:

Nuran Çakmakçı

YÖK Başkanı Yekta Sarac

FOTOĞRAF: Selçuk SAMİLOĞLU

YÜZ YÜZE EĞİTİMİN ALTERNATİFİ OLAMAZ

"Salgın ilk gününden itibaren dünyada yükseköğretimde alınan önlemleri araştırmak için bir grup oluştu. Amerika, İngiltere, Almanya, Fransa gibi ülkeleri vakıdan takip ediyoruz. Şu anda dünyanın en iyi üniversiteleri olarak nitelendirilen üniversitelerin bile eleştiriden uzak bir model ortaya koyamadıklarını görüyoruz. Yurtdışındaki üniversiteler online ve hibrit sistemlerini kullanıyor. Tek tip 'bu en uygundur' diyebileceğimiz bir model şu anda yok. Türkiye'ye baktığımızda her ilin kendine has şartları var. Biz de YÖK olarak bu süreç, çevik yönetim, güçlü koordinasyon ve esnek kararlar olarak yönetiyoruz. Bazı öğrencilerimiz, 'niye üniversiteler teorik dersleri online, dijital yapıyor, yüz yüze eğitimi istiyoruz' diyorlar. Sağlık Bakanlığı içinde bulunduğumuz şartlarda 'yüz yüze eğitimi kamu sağlığı açısından tehlikeli bulduktan sonra YÖK'e ve üniversitelerimize dışarıdan uyarı dikkate alınmalıdır. Şu an yükseköğretim sisteminin üç ay kadar önce sessiz sedasız bu döneme münhasır olmaksızın karma/hibrit eğitim modeli getirildi. Aslında yüz yüze ile uzaktan eğitimi birleştiren bu model aynı zamanda bu gibi sıkıntılı süreçleri kolaylaştıran, çağdaş bir model."

ÜNİVERSİTELERİN KAPISI KAPATILMAMALI

Uzaktan/online/dijital öğretim, yüz yüze eğitimin alternatifi olamaz. Ancak yükseköğretim sisteminin durdurulması, üniversitelerin bir süre için kapılarının kapanması ile eğitimin online imkanlardan istifade edilerek sürdürülmesi arasında seçme durumunda kalır

isek biz üniversitelerin kapatılmamasını tercih ediyoruz. Karma/hibrit sistemde bir programın yüzde 40'ına kadarının uzaktan öğretimle olmasına izin veriyoruz. Dört yıllık bir programı baz alırsak aslında olağüstü koşullarda ilk dönemlerin online, geri kalanı yüz yüze olması mümkün. Eğitimin bütünüyle ya da bir programın bütünüyle online olması söz konusu değil. Öğrencilerimizi anlıyoruz. Onların da, üniversitelerin bu kararları kendi yararlarına aldığını unutmamaları istiyoruz. Öğrencilerimizin sağlıklı olmasa eğitim ve öğretimden bahsetmek mümkün olabilir mi?"

ÖDEV VE PROJELERE AĞIRLIK VERMELİLER

Geçtiğimiz dönem üniversitelerimiz bunu uyguladı. Sınavları da online yaptı. Her ne kadar bütün dünya bununla ilgili tedbirler ortaya koymuşsa da yüz yüze yapılan sınavlar kadar sağlıklı sonuç vermediğini biliyoruz. Zorlayıcı şartlar nedeniyle bu kullanılıyor. Bizim üniversitelere önemimiz, bu ölçme ve değerlendirimin süreçlere yapılması. Yani online yapılan bir sınavın belirleyici tek faktör kılınmaması. Süreç odaklı bir ölçme ve değerlendirme

gidişine. Bu da programdan programa, üniversitelerin farklı yetkinliklerine göre hocanın yüz yüze öğrenci ile görüşmesinden, ödev vermesinden, proje istemesine kadar farklı şekilde süreçte yapılabilir. Dijital materyallerin kavranmasına ilişkin her aşamada birtakım bariyerler konulup, konunun kavranıp, kavranmadığına yönelik ölçümler tespit edilebilir.

FİNAL SINAVLARI YÜZ YÜZE OLABİLİR

Verilen derslerin takibinin düzeyi, ödevler, projeler süreçlere başarıyla etki edecek şekilde yedirdikten sonra online ara sınavlar-vizeler yapılabilir. Finaler için simdiden kesin bir hüküm verilmemeli. Küresel salgın dinamik bir süreç. Şimdiden bütün üniversitelerimizin karar vermesi gerekmiyor. İnşallah bu sıkıntı tez zamanda kalkar ve final sınavları olması gerektiği şekilde yapılır. Ama şartlar uygunlaşmıyorsa o takdirde online sınav sonuçlarının katkısının düşürülmesi ve ölçme ve değerlendirimin süreçte yapılması da doğru bir seçenek olabilir. Öğrencilerimizin sadece Türkiye'nin değil, bütün dünyanın olağüstü bir süreçten geçtiğini, bütün ülkelerin ve bütün sektörlerin bundan zarar gördüğünü bilmeleri gerekmektedir. Doğru olan beklenti ve hedef bu süreci hiç zararsız ve hasarsız değil en az zarar ve hasarla atlama olmalıdır. Dünyada eğitim ve öğretimin kalitesini koruyarak pandemi sürecini atlatan bir yükseköğretim sistemi veya ilk yüze bir üniversite var mı?"

EĞİTİM RADARI

Nuran ÇAKMAKÇI
ncakmakci@hurriyet.com.tr

Yenilikçi bölümlere 750 hoca alınıyor

► YÖK Başkanı Prof. Dr. Yekta Sarac, bir süre önce açıkladıkları "YÖK-GELECEK" projesiyle ilgili de şu bilgileri verdi:

"Projenin ilk aşaması olan öncelikli alanlarda araştırma görevlisi alımı üniversitelere yapılan ek kadro tahsisleridir. Projenin ikinci aşaması ise kritik teknolojilerde öğretim üyesi kadroları için üniversitelere ek izinler verilmesidir.

Buna göre 77 üniversiteye 18 teknolojik alanda üniversitenin kadrolarına ek olarak 750 öğretim üyesi daha alınacak. En fazla kadroyu sırasıyla Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi alacak. Yapay zeka ve makine öğrenmesi, büyük veri ve veri analitiği, ileri fonksiyonel malzeme ve enerjik malzeme teknolojileri, biyoteknolojik ilaç teknolojileri, tam ve hayvan teknolojileri alanlarının her biri için üniversitelere ek kadro izni verilecek. Bu kadrolar üniversitelerin kendilerine verilen iznilik kadrolarına ek olacak.

ÖNCELİKLİ VE KRİTİK ALANLAR

Projenin ikinci aşaması olan "Öncelikli Alan Öğretim Üyesi" istihdamını başlatmak için de düşünmeye baştı. Projenin bu aşamasında öncelikli ve özellikle alanlar olarak şu "Kritik Teknoloji Alanları" belirlendi: "Bilgi güvenliği, biyomedikal ekipman, biyoteknolojik ilaç teknolojileri, bulut bilişim, büyük veri ve veri analitiği, enerji depolama, genişbant teknolojileri, güneş enerjisi, ileri fonksiyonel malzeme ve enerjik malzeme teknolojileri, kuantum teknolojileri, mikro-nano-optik elektromekanik sistemler, modelleme ve simülasyon teknolojileri, motor teknolojileri, nesnelere interneti, robot, mekatronik ve otomasyon, rişgar enerjisi, tam ve hayvan biyoteknolojisi, yapay zeka ve makine öğrenmesi."

YÖK-GELECEK Projesinin üçüncü ayağı olan YÖK Akademik Liyakat-Kariyer Platformu da yine bu ay içinde uygulamaya sokulacak.

Üniversitelerde yetkinlik haritası

► "Alan bazında üniversite yetkinlik haritasını çıkıyoruz. İlk olarak hacim-nitelik ve kalite-nitelik olarak iki ana başlık belirlendi. Hacim yüzde 40, kalitenin yüzde 60 oranında etki edeceği bir sistem ile her ikisinin altında ilgili alt göstergeler tespit edildi. Buna göre yayın sayısı, yayın etkisi, Türkiye ve dünyada aldığı atıflar, patentler, uluslararası işbirliği gibi faktörler artık önem kazanıyor.

Hacim göstergesinde sunulara bakılacak: Dünyadaki akademik binikime katkı, akademik değer oluşturan kritik katkı, odaklanma etkisi.

Kalite göstergesinde ise sunulara bakılacak: Akademik yayınların kalitesi, nitelikli akademik yayın üretme, akademisyenlerin verimliliği, sanayiye katkıda bulunacak nitelikte yayın üretme kapasitesi, Türkiye'nin uluslararasılaşmasına katkı, üniversitenin uluslararasılaşmasına katkısı."